

Observatoriu ese de doue ori in
septembra, Mercrea si Sambata.

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu post'a in lainscru monachiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. seu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11 franci. — Numeri singurati se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politie, national-economic si literariu.

Anulu III.

Nr. 14.

Sibiu, Sambata 16/28 Februarie.

1880.

Critic'a noului proiectu de lege agraria.

(De unu altu jurisconsultu.)

Daca ne aducem bine aminte, era in anulu 1876, candu asociatiunea agronomica magiara din Transilvani'a adunata in Dev'a, adoptase in unanimitate propunerea advocatului Alexiu Vajna de Pava, privitor la regularea referintelor urbariale. In urm'a acesteia s'a inaintatu catra ministeriulu de justitia si la dieta o reprezentatiune pentru catu mai curend'a decidere si efectuare a tuturor processelor si operatelor de segregarea padurilor, pasiunilor si de comassarea hotarelor.

S'au provocat totuodata si municipiile din tiéra, precum si societatile agronomice din orasiele sasesci, ca se sprijinesca aceleia petitiuni ale susunitei societati.

Acea invitare venita dela adunarea din Dev'a dete ocasiune la mai multe adunari si conferentie de ale clasii inteligeante si midiulocie de proprietari si economi mari si mici. Anume aici in Sibiu s'au tinutu consultari si discussiuni prea interesante; resultatul inse fu, ca sibiennii, ba voindu a vorbi mai respicatu, proprietarii sasi din Sibiu si din comunele vecine au respinsu prete totu proiectele unguresci dela Dev'a, si cu atatu mai virtosu comassatiunile, contra carora s'au adusu temeiuri forte tari.

S'au mai convocat conferentie inca si in alte municipie sasesci si romanesci, aceleia inse in parte au esitutu totu ca cea din Sibiu, mai multe inse n'au afat cu cale a da nici-unu responsu, sau ca proiectul din Dev'a „se luă la cunoscinta in protocolu.“

Cu totulu alte reforme economice au asteptat si mai astepata cu mare sete acestea classe a le locuitorilor, era nu ca se fia turburate si scose din drepte loru proprietati dupa ide'a unui Vajna et consorts. Cu totu acestea s'a disu, ca propnere din Dev'a fusese sprijinita din multe parti, si asia ea avu de resultatu prealabile o asia numita enquête, compusa inse aproape esclusiv din deputati dela dieta, transilvani dupa patria, magiari dupa nationalitate.

Pentru a potea pasi inaintea dietei cu unu

proiectu de lege formulat, enquette a provocat prin diuarie consiliile municipali si pe toti aceia cari simtu vocatiunea si au esperiintia si capacitate in materia, ca se'si dea in scrisu parerea asupra urmatorelor intrebari:

1. Este de lipsa ca causele urbariali, respective segregarea padurilor si pasiunilor, precum si commassarea hotarelor se remana si pe viitoru totu in man'a tribunalelor?

Nu ar fi ore mai consultu, ca cu agendele acestea se fia insarcinata administratiunea politica, sau cum se dice pe unguresce, solgabiraii (subprefectii, pretorii)?

2. Este ore dreptu ca speselle in bani, inpreunate in sensulu legei existente cu totu operatiunile regulare agrarie dintre seniorii feudali si dintre poporatiunea rurale se le porde, precum tine legea, numai domnii, sau ca se le porde si fostii iobagi in proportiunea locurilor, a teritoriului, carele trece in proprietatea tieranilor, cari pana acuma sunt obligati a prestă numai munc'a cu braçiale si cu vitele tragatorie in totu casurile, in care s'ar intreprinde nou'a inpartire a hotarilor.

3. Ce e cau'a indefinitiei traganari a processelor urbariali? urgi'a cea mare a fostilor iobagi? defectul legilor urbariali? ori aplicarea defectuoasa a acestor legi? si ce reforma se recomanda spre a curma odata reulu acesta?

Mai e de lipsa, ca si pe viitoru se se sustina dispositiunea legei, ca: numai atunci se poate decide prin sententi'a tribunalelor, ca se se faca commassatiunea, daca acela care o cere va dovedi ca este proprietariu prete 1/3 parte din hotarul comunei? ori ca commassarea se o pota cere ori-care proprietariu din comuna, si acesta se se esecutedie fara privire la marimea proprietatiei acelui care a cerutu commassarea?

Camu aceste au fostu intrebarile puse de enquette.

La provocarea acestei a responsu si dlu Josifu Sterca Siulutiu, basatu pe o esperiintia castigata in cursulu unui servituu de 28 ani, dintre care jumetate ca functionariu administrativu, jumetate ca judecatoriu. Memorandul care l'a trimis dlu Siulutiu la presiedintele enquettei, dlu deputatu

Lukacs ni l'a enarat si noue intr'o conversatiune; si fiindu ca proiectele din Dev'a au remasu atunci neresolvite din partea dietei, era in dilelele acestei aceeasi cestiune se agita cu totu de-adinsulu*); si fiinduca me temu „tare me temu“, ca „acuma“ o se triumfe propunerea din Dev'a, si o se ne vedem datu „pe man'a libera“ a szolgabirailor cu interesele absolut vitali a le poporului romanesc din acesta tiéra, cu permissiunea dlui auctoru aflam de lipsa a publica din acelu memorandu, de si nu cuvintele, dar' ideile si principiile catne au remasu in memoria.

X Facem acesta cu atatu mai tare, fiindu ca dela nefericit'a resolvare a causei agrarie depinde nefericirea nemului romanesc din acesta tiéra.

O facem, pentru-ca vedem ca „altii“ nu o facu.

Multi romani deplangu sortea poporului romanu, dar' prea puçini se occupa seriosu cu mijlocele de indreptare. Au cadiutu mai toti intr'o amortiala, care prea semena cu simptomele mortiei. Mai inainte totu se mai vedeau prin diuarie articlui esiti, nu totu numai din pen'a redactorilor, ci si dela alte persoane, anume dela jurisconsulti si dela economisti inteligeante si practici, cari tractau cestiuile agrarie in cunoscinta de causa si dandu-le importanti'a suprema pe care o merita; dara de vre-o cativa ani unu fatalismu turcescu a cuprinsu sufletele. Bietulu poporu orbeca in intunere; nu e cine se ilu luminedie, si apoi candu se vede in „necas“, nu scie alt'a de catu a blastemá si a dice: daca nu mai pocu trai pe acestu pamentu udatu de lacrimele si sangele strabunilor mei, imi voi luá femeia si copilasii si me ducu in tiéra romanesc! Asia nu mai merge d-loru! Acei cari simtiti in pepturile vostre vocatiune si aveti cunoscintiele de lipsa in materia, pasiti pe arena si discutati la lumin'a dilei acesta causa. Aici nu incap passivitate, e de lipsa cea mai mare activitate, era acesta nu stă in declamatiumi si frase

*) Conferentia deputatilor ardeleni inainta proiectul seu tocma in dilele acestea la dieta, si ministeriulu le a promis cu solemnitate, ca va ingrijii pentru luarea prompta in consideratiune.

care inse pentru sine, cu totu fanatismulu ce'l caracterisá, nici decum nu l'ar fi poftit.

Momentulu fatalu sosi si ros'a menita se se desvolte si se profume in lumea plina, fu smulsa fara indurare si aruncata pentru totudeuna in umbr'a unor ziduri nesimtitore, ce au vestejuit si vestejescu si astadi mii de florile dragalasice ca insasi tinereti'a.

Inpotriviri, rugatuni, lacrime, totu fusera desierte inaintea unei animi de marmora, unui sufletu de ghiata; dinaintea unui monstru, care abusandu de dreptulu de parinte esecutá despoticcese afurisit'a sa hotarire si copilit'a numai decat trebui se depuna o promisiune, despre care era sigura ca nu o va potea inplini...

Parasita apoi mai multi ani si uitata de tota lumea — impovarata de nisice garantii insusite juramentului solemnului pe care l'au fostu depusu — si petrunsa de adanca amaratiune, privindu risipirea tuturor ilusiunilor ce'si facuse altadata, serman'a fetitia perdutu care esecutá despoticcese afurisit'a sa hotarire si copilit'a numai decat trebui se depuna o promisiune, despre care era sigura ca nu o va potea inplini...

Mam'a ei din partei nu mai pastra nici o autoritate in familia. Intrigi si scaderi reciproce, desfacuta de timpuriu legatur'a unei casatorii, care inpreunase doue flintie cu totu contraste; inse prin unele inlesniri si mangaieri totusi proba orecum compatimire catra sorteia ficei sale.

Intr'o di cu cinci luni mi se pare in urma, se respondi scirea, ca nenorocit'a acesta s'au facutu neverdiuta. De atunci nu cunoscu nimicu positivu despre densa.

Se vorbesce, ca unu tineru care avea acele talente frivole, firesc preferite totudeuna de femei mai multu decat calitatile solide, ar fi prigonito prin totu midiulocel, declarandu'i la urma amorulu seu, cavaleresc, cu pistolulu in mana. Si ca cu incetulu invingendu'i virtutea, in fine ar fi fugit dumnealoru amendou.

Eta prietene, astfelu de roduri se produc in totu dilele din prejudetiele, superstiunile si ratacirile omenilor.

Foisiore „Observatoriului“.

A gr i p i n 'a.

Novela originala *)

de: Nicolae Istrate.

I.

Visitamu adesea pe unu prietenu restrasu, din sgomotósa nostra societate, la o mosiora a sa. Mi placea forte gustulu si manier'a traiului seu cu totulu pacinieu, simplu, firescu ca in timpulu patriarchilor. Tote dorintiele, tote multiamirile sale in singuretatea acelui asilu, inpodobitu de natura cu prospectele cele mai romantice, se marginea in lectur'a unoru classici, in venatu si in unele ocupatiuni literarie. Cu nisice mici dissertationi filologice, cu nisice incercari de a descose derivatiunea numirilor ce damu in limb'a romana difertelor animale si plante, omorá pe nesimtite cea mai mare parte din timpulu, firesc atatu de fugitivu.

Odala, dupa ce'mi arata cateva astari interesante in privint'a originei limbei nostre, dupa ce argumentatiunile sale me facura se pricepu, ca nnnene compuse si imitative cu care strabunii nostri au botezatu obiectele proprii ale Daciei, necunoscute loru in Itali'a, sunt in catva doveditor, ca locurile acestea se curatisera cu totulu de hordele nomade ale lui Decebalu, candu s'au colonisatu romanii; conversatiunea nostra apoi se raspandi in mai multe materii, si in fine pe nesimtite deveni asupra traiului seu atatu de isolatu.

— Viatia acestea o afu mai firesca, imi dise elu, mai apropiata de statulu primitivu in care au traitu in timpurile de aur protoparintii nostri. Aicea poterile fisice mi s'au renoit de minune, si'mi promis etatea

*) Publicat pentru prim'a ora in Brasovu la J. Gött in anulu 1847.

Ori-ce inserate,

se plasescu pe serie seu linia, cu litere merunte garnantu, la prim'a publicare cate 7 cr., la a dou'a si a treia cate 6 cr. v. a. si preste acen 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatuniile postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului.

„Observatoriulu“ in Sibiu.

gole, ci activitatea stă in consultatiuni simburose si in luare de mesuri positive spre a ne apăra drepturile, famili'a, cas'a, mosia contra ori-carui rapitoriu. Se insiela toti aceia carii credu, că reclamatiunile si informatiunile publicate in limb'a nostra, nu se audu multu mai departe decât numai la romani.

Se nu vi se pôta inputa candu ve veti plange de reu, că: „vocea Romanilor nu a fostu audită si ascultata, că-ci „tacentes consentire videntur.“

Candu ôre voru veni si romanii la convingere, că: un'a asociatiune agronomica, precum o au si magiarii si sasii, e o recerintia imperativa, care nu se mai pôte amană?

Acestea premissa, trecemu la respunsulu dlui Siulutiu, atinsu mai in susu, datu de cătra dsa la punctele de intrebare formulate si adoptate in a. 1876 de cătra adunarea agronomica dela Dev'a. „Dupa-ce a combatutu presupunerea falsa, că romanii aru fi numai că romani adversari obstinati ai regularei agrarie, din antagonismu nationalu, au documentatu apoi, că tocma tieranii magiari se pôrta cu mai mare antipathia fața de acesta afacere. Au aratatu totuodata, că la cele mai culte popora, si anume la germani, in Pruss'i a si pe airea, comassarea s'a efectuitu numai prin fortia militara, si că aceea ia costatu multe vietii omenesci. — Poporului tieranu de ori-ce natiune, nu'i pôte intră nici-de cătu in capu, cum s'ar potea, că dupa-ce elu se simte si se scie proprietariu absolutu preste averea, mosior'a sa, domiciliulu seu, nu numai dupa legea naturei, ci si dupa legile positive, totusi se'l pôta cineva constringe, sili, că se'si dea mosior'a sa chiaru fîr'a voi'a sa, in schimbu pentru alta mosia, pe care elu nu voiesce se o aiba. Acestu mare adeveru ilu sciu toti căti nu voru se'si inchida ochii, nici se'si astupe urechile inadinsu, că se nu'l vedia si se nu'l audia.*)

La tôte aceste se mai adauge trist'a experientia ce a indurat-o poporul in vreo căteva casuri in Transilvani'a, unde fia din reutatea ômenilor, fia din nescintia respectivelor legi, elu avu si mai are se sufere in pilari prea puçinu cunoscute la alte popoare.

(Va urmă.)

Pedeps'a de mōrte in furci.

Acea pedepsa de mōrte infama inca totu mai este in usu legale in monarchia austro-unguresca,

*) Renumitulu jurisconsultu modernu si professoru dr. Jhering a demonstratusti acestu adeveru intr'unu trac-tatu alu seu juridicu si classicu. (Der Kampf um's Recht. Wien 1874; 4. Auflage.) Anecdota regelui Fridericu II cu morariulu, care nu voi se'i vendia mōr'a sa cu nici-unu pretiu si nici de fric'a amenintiarilor, este forte bine cunoscuta. Dara in Anglia! „My House is my Castle. = Cas'a mea este cetatea mea.“ Vai de capulu acelui omu, fia chiaru si politianu, care ar cutediá se intre in cas'a ori pe mosior'a unui anglu cătu de saracu, fora voi'a lui; si candu ai pusu pitiorulu pe agrulu ori fenatiulu unui anglu, era elu iti va strigá in trei restimpuri: esi de pre loculu meu! era tu nu vei esii, te-ai espus la periculu de a fi inpuscatu, fia că lui se i se intempele ceva.

Not'a Red.

Si vai de acela, ce s'ar espune se combata abusurile la care au ajunsu principiele unoru doctrine.

Dupa o pauza mai lunga si dupa o parthia de echeci si mai lunga, noi ne amu despartit.

Preste puçinu am ajunsu in capitala unde, că totdeauna m'am aruncat cu erasi in sgomotosele bagateliuri ale societati nôstre. . .

(Va urmă.)

Am jurat

Dimineti'a de cu zori
In gradina p'ntre flori
Me primblamu adese-ori
Se le stergu de lacramiori.
Si luam floré de floré
Le 'mpleteam in strutisiore
Cum le porta 'n serbatori
Mandre fete si feciori.
Si apoi ser'a cantandu
Si din flueru totu horindu,
Impartiamu la strutisiore
Pe la fete balaiore,
Ce au buze rumeiore
Animutie ardietore,
Se mi le facu soriori
Că-ci adi-mane o se moriu
Si e vai d'unu voinicelu,
Fia trasu si prin inelu
Candu e singuru — singurelu.

Fetele

Siretele

Strutiele mi le platea
Cu guritie vrajitore,
Cu ochiri insielatore.
Si d'atunci pe ceriu si sôre
M'am jurat si pe altariu
Că se fiu totu gradinaru.

— Maiu 1872.

P.-P.

este conservata si in noulu codice criminalu ungu-rescu, votata antierti de cătra diet'a actuale, cum si aplicata, anume in Ungari'a relative mai desu decât in ori-care alta tiéra. Mai deunadi spen-diurara pe asasinu Madarász János la Budapest'a, éra in 18 Februaru su spendiuratu la Dobritinu unu altu asasinu soldatu husariu anume Nagy András, care ajutatu de unu altu cameradu alu seu, omorise la Almosd pe unu comerciant fetioru de preot calvinescu.

Modulu mortiei in sinesi barbaru, este caracterisatu prin datine si mai barbare. Condamnatulu la mōrte este tinutu trei dile in asia numit'a camera de doliu, unde unu preotu ilu visitédia in fiacare di si se adopera a'lui induplecá se céra ertare dela Creatorulu a tôte. Unii se caiescu, altii remanu inpetriti pâna candu li se scôte susfletulu din óse prin stréngu. Acelu Nagy n'a voit u se scia de nici-o caintia, a mersu fumandu pâna ce-au ajunsu sub furci. Acestu usu crestinescu si humanitaru este umbritu de altulu forte barbaru. In acele trei dile se permite la o lume de ómeni a merge la condamnatu, a conversá cu elu, a'i da bani si de ale mancarei, éra in óra de executiune esu cu miile spre a vedé spectacolulu. Mai de multu, adeca pâna in anulu 1850 executorii car-nefici (ungur. hoher, nemt. Henker ori Scharfrichter, turc. gealat si gâde) era totu tiganoi, in ale caror mani condamnatii suferia adesea infricosatiu. Gubernulu austriacu au cassatu pe toti acei hoheri de tiganu si a investit cu tristulu oficiu pe cete unu chirurgu, sau celu puçinu care ascultase cursulu de anatomia.

Materia forte gretioasa acesta, inse nu avemu ce face, trebue se vorbimu despre ea uneori, din cauza că ea inca este o nota caracteristica a gradului de cultura, de civilisatiune a poporului, inca si a legislatiunei si a gubernelor. Ai dice că este unu paradoxon, dara pe urm'a furcilor dai si de urmele istorice de progressu sau regressu. De exemplu: deschide siematismele Transilvaniei căte se publicau sub auspiciole gubernului tierei pâna in a. 1848 si vei afla numai in acestu mare principatu vreo 20 de hoheri, numiti pe latinesce executori justitiae. Primulu hoheriu se afla la residenți'a gubernului, ceilalti pe la municipiile mai de frunte, anume in comitatele si districtele feudali 11, in Secuime 4, in sasime totu 4, adeca la Sibiu, Brasovu, Mediasu, S.-Sebesiu. Ceea ce caracterisá si mai multu tiér'a erá, că precum in Ungari'a, asia si in Transilvani'a vedeai nu numai pe la cele mai multe sate căte o parechia de furci, pe la unele si căte o tiépa de lemn asediata alaturea pe coline, adeca la locuri mai ridicate, spre a se vedé din o distantia mai mare, éra pe colin'a oppusa vedeai cruci de lemn, ici-coala si de pétra. Pe la cetati lemnale de spen-diuratu erau intepenite in zidu de pétra, că in Germania. In a. 1848 numerulu furcilor se multise forte, că-ci kossuthianii ridicaseră mai multe noue, la drumul tierei, din statiune in statiune. Passiunea maniaca de a ridicá pretutindeni spen-diuratori era nutrita prin legile tierei, care intre alte multe decisiuni barbare tinea, că celu care fura de căte doue-ori, daca nu este nobilu, se fia spen-diuratu. Prese acesta, cele mai multe municipie si unu numeru mare de aristocrati avea pâna la imperatulu Josifu II, unii pâna la Franciscu, dreptulu sabiei (jus gladii, jus vitæ et necis) prese supusii lor. Acei imperati au marginitu si in parte cassatu acelu dreptu spurcatu; dara emblemele lui au remas pâna in 1848/9.

Furci, tiépa, funii, lantiuri, — Cruce, acestea erau midiulocle de civilisatiune pentru immens'a majoritate a locuitorilor. Căta satira si ce sarcasmu amaru aruncat in fața christianismului si a tuturor doctrinelor humanitarie! 20 de hoheri si doue mii de spen-diuratori, pentru doue milioane de suflete că pentru doue sute de milioane si mai multu!

Revista politica.

Sibiin, 27 Februaru st. n. 1880.

Cu cătu inaintamai tare spre primavera, cu atâtua prospectele că diplomatiei europene i va succede se mantina pacea generala, se intuneca mai multu. Ori in ce parte ne vomu indreptă privirile si in orice parte ne vomu intorce audiulu, nu vomu vedeai decât inarmari si pregatiri resboinice si nu vomu audi decât discutanduse sortii resbelului eventualu, pe care lumea instinctiv ilu simte apropianduse, fără de a isi potea dă contu, că din ce parte va isbucni.

Avea-vomu unu resbelu franceso-germanu, ori unu resbelu russo-germanu, și unu resbelu austro-

italianu, ori că tôte acestea resbele voru erumpe dintr'odata séu successiv? Acestea sunt intrebarile cele mai actuale si mai ardiende, care preocupa si nelinistescu spiritele agitate ale diferitelor popoare.

In cătu privesce situatiunea monarhiei austro-ungare, fatia cu chaosulu ce domnesce actualmente in politic'a esterna, trebue se marturisim, că pâna acum nu ne este posibilu a vedea nici tint'a la care aspira si nici calea pe care vrea se apuce politic'a esterna a monarhiei. Cu tôte acestea circulézia si se ventilézia o multime de conjuncturi si de hipoteze mai multu séu mai puçinu aventurese si riscante, care in „imperiul in probabilitatilor“ isi afla si isi voru afla si de aici inainte unu terenu fertilu.

Asia intre altele, unii afirma că gubernulu austro-ungaru indemnatu de poterniculu si fidelulu seu aliatu din Berlin, folosinduse de slabitiunea momentana a Russiei, care sufere greu de frigurile revolutiunei nihilistilor, ar fi decisu a isi limpedi situatiunea sa in Orientu, intindendu'si dominatiunea pâna la multu doritulu Salonicu si a isi restabili astfelui echilibrulu seu sdruncinatu in urm'a catastrofei dela Sadow'a. De alta parte, altii voru a sci, că mai 'nainte de ce Austri'a se va potea cugeta la acesta intindere a dominatiunei sale pe contulu Turciei europene, va avea se isi asigure fruntariele sale nord-vestice prin unu resbelu cu Itali'a, pe care chiaru foile gubernamentale nu incetidia a o provocă si a o denuntiá, că ar fi in ajunu a realizá planulu partidei politice a Italiei irredeente. Se prea intielege, că resbelulu acesta purtat in contra Italiei va trebui se fia victiosu, pentru că numai asia Austro-Ungari'a va potea avea mana libera in Orientu, déca nu va avea a se teme că va fi atacata in côte de catra Itali'a.

Se mai vorbesce inca si despre aceea, că principalele Bismark ar fi reusit a castigă si pe Anglia a pe partea sa si că cele trei poteri mari, adeca Prusso-Germania, Austro-Ungari'a si Anglia incheiandu o alianta ofensiva si defensiva, voru regulă in modu definitiv prin mesuri radicale cestiuene Orientului, și cu alte cuvinte disu: voru pasi la impartirea Turciei.

Mai circulézia inca si alte multe combinatiuni de natur'a acestora, pe care voindu a le inregistra, amu abusá in modu neieratatu de patienti'a publicului nostru, care n'are decât se lase cursu liberu fantasiei si fortie sale de combinatiune, pentru că se ajunga la acelasiu resultatu, la care trebue se ajunga, si adeca de a fi facutu gimnastica politica, fara se aiba o baza reala si solida.

In fati'a unei astfelui de situatiuni nesigure in politic'a esterna, este lucru prea firescu că fiacare statu si fiacare popor se fia destepu si se urmarésca cu o incordata atentiu cursulu evenimentelor politice. Acesta o si facu mai tôte poporale din Europa, afara de cavaleresc'a natiune magiara, care cu cătu situatiunea esterna a monarhiei devine mai dificila si mai critica, cu atâtua pare că isi pierde mai tare cumpetulu si tactulu seu politicu.

In diet'a din B.-Pest'a s'au inceputu desbaterie asupra bugetului, care indata in prim'a di au si luat caracterulu unei lupte crancene a opositiunei in contra gubernului d. C. Tisza. Se presupunem inse, că mai curendu séu mai tardi opositiunea actuala multicolora va reusi in fine, a returná pe d. C. Tisza si cu ai sei, si că le va luá loculu. Ar urmă ôre vreun bine din acesta schimbare a firmei gubernamentale? Suntemu prea convinsi că nu, din simpl'a causa, că nici un'a din partidele politice esistente astazi in Ungari'a nu se cugeta la binele si la salvarea patriei, ci singuru si numai la esplotarea ei pe contulu propriu loru natiuni si alu nationalitatilor nemagiare martirisate.

Cu tôte acestea press'a unguresca, in locu de a caută midilöcele cele mai practice pentru de a salvá regatulu St. Stefanu din uomolulu de coruptiune in care au fostu inbrancit, falsifica situatiunea adeveratu inspaimantatore, se inbata cu apa rece si afta inca tempu de ajunsu, că se amenintie in drépt'a si in steng'a, că si candu B.-Pest'a ar fi Berlinulu. Acesta este o aparitiune cătu se poate de tragică, ale carei urmari voru fi teribile.

Asia intr'unulu din numerii cei mai recenti, gubernamentalulu „Pester Lloyd“, care este unulu din adversarii cei mai incarnati ai elementului romanu din Ungari'a si marele principatu alu Transilvaniei, publica unu articolu de fondu, in care vorbindu despre recunoscerea independentiei Romaniei, are impertinenti'a jidovescă de a dascalii pe barbatii de statu ai Romaniei si a le amenintia cu parulu de gardu, déca ei nu se voru purtă cum se cade si déca voru cutediá a se interessá de connationalii loru, cari gemu subt jugulu altora. Acelasiu

diariu nu se sfiese a variá din nou ide'a daco romanismului, botezandu-o Romani'a irredenta, pentru acarei descoperire i se cuvinte fara indoiala recunoscintia deplina din partea intregei natiuni.

Curiosi precum suntemu, amu dori se aflam, ce si cum isi inchipuesce teribilulu „Pester Lloyd“ acea Romania irredenta, alu carei spectru se pare ca ilu inspaimanta atat de multu, in catu ilu face se aiuredie si se bata campi?

Dedati cu astfelii de denuntari perfide, precum este si aceea alui „Pester Lloyd“, suntemu siguri, ca natiunea romana nu se va abate dela calea apucata, ci va inainta incetu, dar totusi va inainta, in necesulu tuturor dificultatilor si a amenintariilor inamicilor sei jurati.

Recunoscerea Romaniei.

„Monitorul român“ publica documentele privitore la recunoscerea independentiei Romaniei de catre cele trei poteri mari, cari intardiasera pana acum cu indeplinirea acestei formalitati.

In acelasiu numeru organulu oficialu anuntia urmatorele:

D-nii representanti ai Angliei, Franciei si Germaniei s-au presentatu ieri, 8 ale curentei, la ministeriulu afacerilor straine si au remisu d-lui ministrul de externe o declaratiune scrisa, conforma instructiunilor primite dela gubernele loru respective, prin care se recunoisce independentia Romaniei si gubernele acestoru trei mari poteri se declara gata a intrá in relatiuni diplomatice regulate cu gubernulu romanu.

Acésta declaratiune, care nu coprinde nici resvera nici conditiuni pentru recunoscerea independentiei, se publica la vale in capulu partiei neoficiale.

Éta acum si not'a despre care se vorbesce aci:

Not'a identica remisa d-lui ministrul alu afacerilor straine de cătra fia-care din d-nii represen-tanti ai Angliei, Franciei si Germaniei la 8 (20) Februaru curentu.

Escentientie sale d-lui B. Boerescu, ministrul princiaru alu afacerilor straine.

Subt-semnatulu . . . (representantu alu Angliei — secretariu de ambassada, gerantu alu agentiei si consulatului generalu alu Franciei — gerantu alu consulatului generalu alu Germaniei), a primitu ordinulu de a adressá in numele gubernului (Angliei — Republicei francese — Imperiului germanu) d-lui ministrul alu afacerilor straine din Romani'a comunicatiunea urmatore:

Gubernulu (maiestatii sale Britaniei — Republicei francese — Imperiale a fostu informatu, prin ingrijirile agentului A. S. R. principale Romaniei (la Paris — la Berlin) de promulgarea, la dat'a de 25 Octobre 1879, a unei legi votate de camerele de revisuire ale principatului si destinata a pune textulu Constitutiunii romane in acordu cu stipulatiunile inserate in art. 44 alu tractatului din Berlin.

Gubernulu (maiestatii sale — Repub. francese — Imperialu) nu ar sci se considera că respondiendu cu totulu vederilor, cari au condusu poterile semnatarie ale tractatului din Berlin, nouele dispositiuni constitutionale de cari i'sa fostu datu cunoscintia, si in particulariu pe acele din cari resulta, pentru persoanele de ritu nechrestinu, domiciliante in Romani'a, neapartinendu de altumintrele nici unei nationalitat straine, necessitatea de a se supune formalitatilor unei naturalisatiuni individuale.

Totusi incrediendu-se in voint'a gubernului princiaru, de a se propria, in aplicarea acestoru dispositiuni, din ce in ce mai multu de ide'a liberala de care se inspirasera poterile, si luandu actu de asicurarile formale cari i'au fostu transmisse in acesta privintia, gubernulu . . . (maiestatii sale Britanice — Republicei francese — Imperialu), in scopu de a dà natiunei romane o dovéda de simtimentele sale de amicitia, a decisu se recunoscera fara mai multa intardiere principatulu Romaniei că statu independentu.

In cousecintia, gubernulu (maiestatii sale — Republicei francese — Imperialu germanu) se declara gata de a intrá in relatiuni diplomatice regulate cu gubernulu princiaru.

Subt-semnatulu, dandu insciintiare d-lui ministrul alu afacerilor straine despre resolutiunea adoptata de gubernulu seu, are onórea de a'i reinoui asicurarea inaltei sale consideratiuni.

In fine „Monitorul“ mai publica urmatorele:

Vineri, 8 Februaru curentu, la óra 1¹/₂, dupa amédi, Escentienta Sa D. W. White, tramsu estraordinariu si ministrul plenipotentiaru alu M. S. Reginei regatului-unitu alu Marei-Britanie si Irland'a,

a fostu primitu inpreuna cu personalulu legatiunei regale, la palatulu din capitala, iu audientia oficiala, cu ceremonialulu prescris.

Escentienta Sa D. W. White a avutu onórea a remite A. S. R. Domnului, in presentia d-lui ministrul secretaru de Statu la departamentulu afacerilor straine, scisorile care ilu accredita in calitate de tramsu estra-ordinaru si ministrul plenipotentiaru alu M. S. Reginei pe langa person'a Altetiei sale Regale.

Dupa terminara audientiei oficiale, d. ministrul plenipotentiaru a avutu onórea a presentá personalulu legatiunei A. S. R. Domnului.

Escentienta Sa D. W. White a fostu primitu apoi inpreuna cu personalulu legatiunei de A. S. R. Domn'a, fiindu inconjurata de curtea sa, si la urma, a fostu recondusu la ospelulu seu cu ceremonialulu ce a presidat la sosire'i.

In siedint'a din 9 st. v. a senatului d. ministrul de externe V. Boerescu a anuntiatu recunoscerea independentiei prin urmatorele cuvinte:

Domnilor Senatori,

Astadi, gubernulu ve pote dà scirea placuta, ca representantii celor trei mari poteri aflatori in Bucuresci, ai Englterii, Germaniei si Franciei, ne au remisu o nota la ministeriulu de externe, redactata conformu instructiunilor primite de la gubernele loru respective. Not'a acésta e redactata intr'unu modu simplu si fara reserve seu conditiuni, se recunoisce independentia Romaniei si se declara ca se stabilescu relatiuni normale si permanente cu statulu romanu (Aplause).

Totu deodata, d. White astadi a avutu onore de a fi primitu de M. S. R. Domnitorulu in audientia oficiale, pentru a inmaná scisorile sale de acreditare (Aplause).

Asemenea, avemu sciri din partea gubernului francesu si alu Germaniei, ca ministrii plenipotentari sunt numiti si preste puçinu voru sosi in Bucuresci (Aplause).

D-lor, din partea nostra nu potem de cătu se adaogemu, ca cea din urma pétra la edificiulu independentiei nostre e pusa, si nou'a nostra situatiune este dejá stabilita, si credem ca vomu continua, in bune conditiuni, indeplinindu-ne missiunea spre a ne intari si a ne face demni de nou'a positiune ce avemu intre statele europene (Aplause).

D. pres. D. Ghica a respunsu: Permiteti'mi, cu acesta ocasiune, de-a fi espressiunea d.-vôstra si a declară, in calitatea mea de presedinte alu senatului, gratitudinea nostra către poterile cele mari, care in fine au consimtitu că Romani'a se ia loculu seu in marea familia europea. Romani'a, modesta si pacinica, va sci inse a fi pururea la inaltinea positiunii ce i'sa creatu. (Aplause).

In camera d. ministrul Boerescu a vorbitu in acelasiu sensu, éru d. vice-presedinte Chitu a rostitu urningatorulu discursu:

Scirea inpartasita noue astadi de gubernu, ne ample de bucuria si de satisfactiune.

Independentia Romaniei, dobandita prin necurmatele nostre lucrari si prin lupta pe campulu de resbelu, recunoscuta dejá de Austri'a, Itali'a, Russi'a si Turci'a, astadi isi primește consacratuia oficala de către tóte poterile cele mari in complectu prin stabilirea raporturilor diplomatice regulare cu statulu romanu.

Natiunea romana ese astadi triumfatore din lupta'i secularu pentru libertate, progressu si independentia. (Viue aplause).

Silintiele si sacrificiele, ce ea a facutu, se vedu astadi incoronate de celu mai deplinu succesu.

Perseveranti'a ei in trecutu se'i fia garantia cea mai sicura pentru viitoru. (Aplause).

Se ne bucuram de frumos'a situatiune ce ni se recunosc in modu solemn de cătra malele poteri europene si pentru recunoscere, recunoscintia nostra eterna.

La lucru dara, domni representanti ai natiunei. La lucru pe calea progressului si a culturei nationale, si convinsi cu toti că buna lupta a mulptat, se ne silim cu totii, că in raportu cu positiunea ce amu castigatu, se ne aretam din ce in ce mai demni de acesta positiune, cari mari indatoriri ne pune, dara de care sicuri suntemu a triumfa romanesce, totu meritandu stim'a si incredere Europei.

Traiésca Romani'a libera si independenta! (Aplause).

Traiésca M. S. R. Domnulu si Domn'a. D-dieu se le ajute a domni pe tronulu Romaniei multi, fericiți si gloriosi ani! (Aplause unanime si prelungite).

(Romanulu.)

Corespondentie particularie ale „Observatoriului“.

— Lugosiu, 19 Februaru 1880.

Stimate Domnule Redactoru! Că o continuare a celor intemplete si publicate pan'aci parte in diuariile Dvostre din Sibiu, parte si in cele unguresci, mai vîrtozu in „Magyarország“, Ti-mai notificu cele ce decursera in comitatulu nostru in dilele dela 13-18 Februaru.

In urmarea ordinului ministeriale datu spre a se cercetă, cine e de vina că subprefectulu Iuliu Pascu a potutu se faca defraudarile pâna la sum'a de 19 mii si mai bine, — pre 13 Februaru s'a conchiamatu congregatiunea extraordinaria. Cu cîteva dile inainte de diu'a prefigta se areta semne, că stam fața de intemplari pentru noi neusitate si extraordinarie. Aici se audiă că membrii romani deoseptati in fine de cătuva timpu la actiune, dincolo că alta partida ungură neindestulata cu administratiunea actuala — tînă conferintie: — ambele cu scopu precisu contra Comitetului supremu si a v.-com.. Se si mai vorbia, că vice-comitele Ghica isi dà dimissiunea si altele; cu unu cuventu, tôte semnele prevesteau o congregatiune de mare intereu.

Diua de 13 a sositu, — sal'a congregatiunei e plina de membrii si nemembrii, cari se adunara că prenesciute la caderea clicei de coruptiune.

Comitele supremu dă expresiune dorerei sale, că pentru rehabilitarea onorei si reputatiunei diregatorilor a fostu silitu a conchiamă congregatiunea, si dă in discussiune cestiunea coprinsa in ordinulu ministerialu.

Celu dintai care combate acelu ordinu prin care se face in buna parte insasi congregatiunea responsabila pentru defraudarile descoperite, este advocatul romanu Titu Hatieg, care in numele partidei (conferentiei) — unguresci, respinge acea responsabilitate si in intielesulu legei tóta responsabilitatea o arunca asupra comitelui supremu.

In contra acestei proponeri unu membru alu conferintiei romaneschi, Coriolanu Brediceanu, isi propuse intre altele a combate coruptiunea politica si administrativa in termeni tari, precum si lips'a totala de controla; dupa aceea ceru că vice-comitele se fia trasu in cercetare si daunele către voru esi la lumina, se fia asecurate pre realitatile acelui, accentuandu totu-odata, că are sperantia, că pre comitele supremu ilu va trage la res-pundere gubernulu, care l'a si denumit.

Pe langa aceste doue proponeri a mai fostu si a trei'a, a comisiunei, care cerea că se se esmita puru si simplu comisiune, care se cercetedie, cine pôrta vin'a defraudarilor comise.

Intre atati membri poteti cugetă, că nu au lipsit vorbitori pro si contra; se pote inse constată, că pâna candu toti au recunoscutu necessitatea cercetarei si a pedepsei celor vinovati, — pan'atunci romanii toti că unulu au statu pre langa propunerea loru, unii că Radulescu si Vladu combatendu si arestandu, că caus'a acestor defraudari e causa politica, altii că Besanu si Nedelcu, neharnici'a si negligint'a diregatorilor dela celu mai mare pâna diosu — cu puçina exceptiune. —

Era Hatieg a remas singuru, nepartindu'lui nici unii dintre cei cari precum se dice, au subseris u din conferintia propunerea densului.

Urmare la tôte fu, că dupa amédi la 3 ore s'a decis u se esmita numai comisiunea, in carea sunt 3 romani si doi unguri ori nemti — dar' nu si, că asecurarea se se faca pe realitatile v.-comitelui. — Propunerea romanilor a cadiutu cu 21 contra 28 voturi; ceilalii membrii au parasit u sal'a de timpuriu, de frica cum se pare, că se nu se strice nici cu angerii nici cu Belzebub. Mare curagi civil si patriotic! Ceea ce s'a mai facutu inca in acesta siedintia e, că s'a adus la cuno-scentia congregatiunei, cum-că protoesactorulu Junkovics pentru defraudari s'a suspinsu. In 14 s'a continuat desbaterile. Din siedint'a dilei acesteia e de insemnat, că subprefectulu Biró din cauza unor operatiuni financiare nepermissee unui diregatoriu si pentru alte nelegiuri, mai virtosu la insistența romanilor fu suspinsu.

Dar' acesta inca nu e totu. Din vorbirea comitelui supremu rostita in siedint'a de ser'a a dilei acesteia, s'ar fi parutu că congregatiunea e inchisa. Dar' Domneca in 15 audiu spre mirarea toturor, că comitele supremu dispuse că va tinea si in 16 siedintia si conferintie. Se latise forte tare fain'a, că vice-comitele Ghica voiesce se transcrie realitatile sale pre feciorulu seu. Atunci comitele supremu, propuse că in sensulu propunerei cadute in 13 Febr. se se prenotedie 25.000 fl. pre realitatile numitului v.-comite, ceea ce s'a si intemplat. Totu din acesta siedintia s'a inplutu postulu protoesactorului suspinsu prin esactorulu laboriosu si de omnia Cobilasius, romanu.

In 17 siedintiele se continuara demâneti'a; era ser'a la 6 ore membrii căti se mai aflau in oras, fusera convocati că de pe strade. Siedint'a aceasta a si fostu memorabila. Spre surprinderea tuturor comitele supremu dă cetire unei telegrame sosite dela ministeriulu de interne, prin care v.-comitele Ghica in numele acelui ministru se suspinde. Eta clic'a, trantita, respective capii aceleia, cari pre nedreptulu apasau si denuntia pe romani că pe nisice criminali. Man'a dreptatiei i-au ajunsu. Avemu speranta in Domnedieul celu dreptu, că acea mana vă ajunge inca si pre altii cari au parte buna in desastrulu comitatului, in demoralisarea poporului. Comitatulu Carasiului are dara de exemplu spre indreptare: unu v.-comite suspinsu, — protoesactoru suspinsu, 2 subprefecti suspinsi, si unulu sub cercetare. Cine scie pâna la care numru se va completă clubulu acesta.

In loculu v.-comitelui suspinsu, dupa lege eră se urmedie protonotariulu că substitutu; acesta inse cîndu inprejurările grele ale comitatului, in siedint'a din 17 a renuntat la dreptulu seu, pâna in conferint'a din 18, dupa multa sfatuire a primitu, si congregatiunea din acesta di l'au aclamatu in unanimitate de v.-comite substituitu. Numele acestui vice-comite e Leontinu Simonescu, barbatu nepatatu, dreptu si de 12 ani oficiante la comitatul, iubit si respectat de

toti omenii de omenia, fără distingere de naționalitate.

Gratulam la aceasta alegere, și sperăm că dnulu v.-comite va fi la înaltimă missiunei sale să va sei se repara die după potinția cele desolate. Toti așteptăm dela domnii' lui, că cu rigore se purcădă contra toturor oficiantilor patati și negligenți. Fia dreptu, circumspectu, și cu inteleptiune se stirpește abusurile, jafurile oficiantilor subalterni — cari despăgă fără crutiare prebietului poporu. În urma dorim din animă, că intelligentă romana se se unește intru tōtă, — și se nu se desbine intru sine — lucrându neincetatu si priveghianu cu ochi ageri la decursulu evenimentelor, căci: vigilantibns faveant jura.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) † Ioanu Balintu, proprietariu in Sasu-Uifaleu, comitatulu Dobâcei si in Sasu-Sebesiu, a repaosatu in 18 Februarie a. c. in S.-Uifaleu, in etate de 76 ani in urmarea adenilor sale betranetie.

Ilu jelescu iubitulu seu fiu Scarlatu neguiaitoriu si proprietariu de case in București, fratele Simeone cavaleru de Balintu, parochu si protopopu in Rosi'a de munte, nepot'a Ann'a maritata Dr. Hodosiu si filii acestora: Enea Silviu Hodosiu, medicinistu, Letiti'a maritata Dr. Oncu, advocat in Aradu, Sabinu candidatu de oficiru la regimentulu de infanteria Nr. 50, Alexandru, studentu in a VII-ea classe gimnasiale, Junius Brutus, Ulpiu, Nerv'a si Rom'a Victori'a.

Alti nepoti: Joanu Balintu, parochu in St. Martinulu de campia, Josifu Balintu, parochu in Petridulu inferioru, Dr. Adalbertu Balintu, medicu primariu in Rosi'a si Alexandru Balintu, parochu in St. Martinul desertu.

Că cununii: D. Simeonu Balomiri, fostu jude reg. in Sebesiu cu soçi'a sa Zinca, D. Alexandru Romanu, professoru la universitatea din Pest'a cu soçi'a sa Leontin'a, Dr. Stefanu Pecurariu cu soçi'a sa Nin'a, primariu in Sebesiu, D. Nicolau Isacu, oficiul de comptabilitate in Pest'a si fiul acestuia Dr. Aureliu Isacu, advocat in Clusiu, Iuliu Bárdosi inspectoru reg. de scole.

Repaosatulu au absolvat studiele gimnasiale in Clusiu, ēr' studiele filosofice la anulu 1824 in Blasius, după care a renuntat la carier'a preotie si s'a dedicat pentru economia, carea-o-a si continuat cu succesu pāna la finea vieției sale, pāna candu s'a înmormentat in cemeteriulu bisericei gr. cath. din Sasu-Uifaleu.

Fia-i tierin'a usiōra!

Simeone cavaleru de Balintu,
că frate.

— (O rara si onoratore decorare a unui capitanu romanu.) Intre marele numeru de decoratiuni si orduri ce infloresc in Austro-Ungaria, doue singure sunt care se dau esclusiv numai personalor militare si acestea doue sunt: ordinulu Mariei-Teresiei si crucea militara pentru Serviciu credinciosu.

Corespondentulu din Alb'a-Juli'a alu diariulu germanu din locu „Herm. Zeitung“ tramite dia-riului seu urmatorei relatate despre serbatore de- corarei d. capitanu romanu Stefanu Borgovanu cu crucea militara pentru serviciulu credinciosu:

Astadi, adeca in 23 l. c. inainte de amiadi am asistat la o serbatore adeveratu insufletitor, am asistat la decorarea d. capitanu Stefanu Borgovanu cu crucea militara pentru serviciu credinciosu. Cu aceasta ocasiune am simtitu cu tōtă vioiciunea cătu este de frumosu a fi cineva soldat, că este mai frumosu inca a fi unu soldatu bravu si că este lucru celu mai frumosu a fi unu soldatu distinsu.

Serbarea anuntiata pe 10 ore au si avutu locu la ora ficsata, cu o punctualitate militara. In curtea casarmei generalatului esise o compania a regimentului de infanteria Nr. 50 Marele duce de Baden, inpreuna cu music'a militara in tienuta de parada, unde se adunara si toti oficiarii regimentului si tōtē honoratorile militare in tienuta de gala. Precisul 10 ore sosi in curte d. general-maior Bernhard de Doblér, primindu salutarile militare usitate. Capitanulu de serviciu d. Eduard Melas isi facu raportulu indatinatu, era după aceea d. general-maior iinspecta compani'a. Aceasta terminata d. general-maior se addressă cătra d. capitanu Borgovanu impartasindu'i, că au fostu decorat prea gratiosu de cătra M. S. imperatulu, apoi atătu d. general-maior cătu si d. capitanu isi depusera mantalele, pentru că asia se inplinesc serbatoresculu actu e n pleine parade. Era unu

spectacolu insufletitoriu, a vedea pe inpunetoriulu si venerabilulu generalu alu carui pieptu era coperit de o multime de decoratiuni si pe capitanulu care purta pe pieptulu seu dejă trei decoratiuni, standu unulu langa altulu. D. generalu rosti apoi unu discursu demnu si corespondientoriu frumosul actu, accentuandu bunetatea si gratiositatea augustului monarchu, care scie apretiui meritele soldatilor sei bravi si a castigă si prin decoratiuni simpathiele armatei sale fidele si leale. Oratorulu se bucura din animă si cu tōtă sinceritatea, că i s'a oferit onore, de a potea indeplini unu inaltu actu de recunoscinta si gratia, punendu crucea militara pentru serviciu credinciosu pe pieptulu unui soldatui bravu, care de atăta ani servesce cu credintia in acelasiu regimentu, ce este compusu din acelu regimentu de granitieri dejă de multi gloriosu, alu carui standardu portă medali'a de bravura. Se bucura, de a potea indeplini acestu actu, pentru că elu privesce pe unu oficiaru, care nu numai că numera multe servicii, ci este iubit si stimatu de cătra subalternii sei si de tōtē cercurile in care se misica.

Inainte de a pune decoratiunea pe pieptulu d. capitanu, d. generalu s'a des manusiaturu, era compani'a au presentat arm'a.

In fine d. generalu felicită in modulu celu mai cordialu pe decoratulu capitanu si i strense man'a cu caldura.

Capitanulu Borgovanu adencu misicatu, isi exprima recunoscinti'a sa pentru decoratiunea prima, promitiendu totuodata că isi va consacra si de aci inainte tōtē fortile si ingrijirile sale serviciului in care se afla. Dupa aceasta d. generalu se intōrse spre compania si tīnū in limb'a romana, (pe care d. generalu o vorbesce si scria perfectu, Red. Obs.) o cuventare occasionala referitorie la serbatoresculu actu inplinitu.

Bravulu nostru capitanu, care purta acuma a patra decoratiune, fu apoi felicitat din partea colonelului regimentului seu d. baronu Potier, precum si din partea intregului corpu alu oficiariloru.

In urma d. generalu dete ordinu, că compani'a cu music'a inainte cantandu, se difiledie inaintea d. capitanu Borgovanu.

Din partene nu ne remane alta de disu, pre langa cele relatate, decătu se felicitam din totu sufletulu pe bravulu nostru capitanu romanu si se i strigam unu intreitu: Se traiésca!

— (List'a Nr. 8) a contribuiriloru incuse la comitetulu subsemnatu, in folosulu inundatiloru.*)

Transportulu totalului din list'a Nr. 7 publicata in Nr. 13 a. c. alu „Observatoriului“. fl. 1535.99

Prin D. advocat P. Barbu in Reginu dela urmatorii: P. Barbu 6 fl., G. Siagau 2 fl., N. Calinu 1 fl., N. Marinoviciu 2 fl., Marie Lemeny 1 fl., Orbonasiu 1 fl., G. Scropolu 1 fl., G. Maior 50 cr., M. Crisanu protopopu 1 fl., (illegibilu) 1 fl., C. Marinoviciu 1 fl., A. G. Marinoviciu 1 fl., P. Precupu 50 cr., Ales. Ternaveanu 1 fl., J. Petru 50 cr., N. Mantia 1 fl., E. Mantia 1 fl., G. Ternaveanu 1 fl., J. Racotianu 1 fl., Gl. Basiliu 1 fl., D. Cornea 40 cr., Leonu Lupu 1 fl., din comun'a G. Hodacu: Isidoru Lupu 20 *cr., M. Simionu 20 cr., T. Farcaș 20 cr., M. Florea 20 cr., S. Farcaș 30 cr., D. J. Frandis 30 cr., V. Neculiciu alu Florii 20 cr., Gorea Farcaș 30 cr., D. Jacob I. Stef. 20 cr., G. Farcaș 20 cr., Gl. Farcaș 20 cr., G. Frandis 1. S. 10 cr., S. Popu I. Grig. 10 cr., D. Farcaș 20 cr., P. V. Manu 20 cr., V. Neculiciu 20 cr., D. Fejer lui Sim. 18 cr., Florea Popu 40 cr., Florea Fejer 20 cr., V. Lupu 50 cr., Ilie Farcaș alu Joanei 20 cr., din cass'a comunei politice G. Hodacu 5 fl., Aronu Lupu 50 cr., A. Lupu 40 cr., N. Petru, preotu 42 cr.. In totalu fl. 38.—

Prin d. adv. Ioanu Romanu in Fagarasiu dela urmatorii: A. Micu vicariu 2 fl., D. Gramoiu v.-comite 2 fl., M. Tibald 1 fl., Nagy S. 1 fl., J. Romanu, adv. 5 fl., H. Duvlea 2 fl., B. Stanciu 1 fl., B. Negriș 1 fl., J.

fl. 1573.99

*) Cuitarile sumelor tramise la acestu comitetu voru urmă prin publicare in diariile de aici „Observatoriul“ si „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuită si separatu.

Transportulu . fl. 1573.99
Grama 1 fl., G. Aiser 1 fl., J. Cepes 1 fl., E. Pandrea 50 cr., G. Etves 50 cr., A. Metianu 50 cr., Gl. Negrea 30 cr., S. Ganea 50 cr., D. Chisereanu 50 cr., G. Negrea 60 cr., Js. Bunea 50 cr., Al. Raglan 20 cr., J. Cintea 50 cr., G. Fagarasi 40 cr., N. Toma 20 cr., A. Cepes 40 cr., in totalu . fl. 23.60

A. M. Vicasiu preotu alu Casnicușiloru fl. 5.—

Prin D. B. Popu, parochu in Uior'a dela urmatorii: S. Ariesianu 40 cr., N. Marele 10 cr., J. Vlad 10 cr., N. Codrea jun. 1 fl., J. Giurentiu 20 cr., E. Popa 15 cr., N. Medvesiu 30 cr., vid. M. Medvesiu 10 cr., Teodoru Rosca 1 fl., J. Oprea 50 cr., Licinius, Flavius si Virgiliius 15 cr., in totalu . fl. 4.—

Prin d. Lazar Jernea, preotu in Papbicau dela urmatorii: Cass'a biserică din comun'a Jegariste vechia 4 fl.; produsulu unei colecte in poporu 6 fl. 20 cr.; cass'a biserică din Papbicau 3 fl.; produsulu unei colecte in poporu 4 fl. 14 cr., in totalu . . . fl. 17.34

Totalulu cu diu'a de astazi . fl. 1623.93
Sibiu, 27 Februarie 1880.

Comitetulu centralu pentru ajutorarea inundatiloru.

Locu deschisu.*)

Onorate domnule redactoru!

Sub „locu deschis“ in „Observatoriulu“ Nr. 94 aparu una corespondintia publicata sub „subscrierea comitetului parochialu gr. or. Orastia“, in care s'a văzutu intr'unu modu incorctu mai multe persoane oneste si intre acele se atinge si de persoana mea. Credu că va fi altu mai competentu a'i refrange in detailu, tōtē secaturile coresponditelui. In cătu e pentru persoana mea, rogu onorab. redactiune, se binevoiesca in interesulu adeverului a dă locu urmatorei reflexiuni. Sum pe deplinu convinsu că comitetul parochialu, că atare, nu a potutu publica in numele seu unu atare neadeveru — fără tōtă operă acea caracterisedita pre corespondentele singuru, pentru că si onor. redact. declina tōtă responsabilitatea asupra acelui. Se pote că corespondentelui nu ia placutu candu sinodulu parochialu la alegerea din 24 Augustu a. c. m'a aclamatu de alu III-a invetitoriu — prin care alegere s'a dovedit contrariul dela aceea ce a publicat corespondentele, că intru adeveru poporul me iubesc, si cumcă in restimpu de 20 ani de candu i servescu (nu astfelu precum dice corespondentele, că amblu de cutreieru orasulu in servitii preotiesci, pentru că orele de scola niciodata nu le-am parasit), au pusu adou'a ora increderea in mine — si corespondentele cu satelitii densului a remas de rusine atătu inaintea poporului, cătu si inaintea prea vener. consistoriu archidiecesanu — anulandu tōtă procedură densului, pentru ilegalitatile facute pe cali ratacite — si numai din interesu particulariu, dar' nici decum alu binelui comunu. Si din acele motive, că se nu remana blamatu inaintea poporului de aci — cutesa in publicitate a esu cu minciunile lui infame. „Fiasco“ ce a facutu corespondentele la actulu de alegere nu'l mai poate repară in tōtă vieti'a lui, de si se tine mare si invetiatu. Cu ocasiunea alegerii s'a potutu pe deplinu convinge că cu intrigile domniei sale numai pāna la unu locu se poate duce. — Nu voiu se abusesu mai departe de patientia onoratului publicu cu astfelu de secaturi de ale corespondentelui; pentru legitimarea mea, fia 'mi permisu a aminti, că in anulu 1853 am absolvat 4 classe gimnaziale, in anulu 1854 cursulu pedagogicu, in anii 1855 si 1856 cursulu teologicu in Sibiu, si de atunci am servit si servescu că invetitoriu si preotu — si prin decretu din anulu 1877 dt. 12 Febr. Nr. 402 scolasticu prea venerab. consist. archidiecesanu m'a denumit definitiv invetitoriu la scola gr. or. din Orastia, de si numai corespondentele cu satelitii sei voiesce se mescolta fără nici-unu motivu din postulu acesta. Dupa capriciile densului 'iar placea se schimba pe invetitoriu si preotii in totu anulu si se aruncu din postulu lor. Credu că am probat prin aceasta destula cuaificatiune de a potea servi de invetitoriu alu III-lea la incepatori, prin urmare am dreptulu se declaru cele scrise asupra mea de calumnii.

Orasti'a 20 Decembrie 1879 st. v.**).

Dimitrie Eli
invetitoriu si preotu.

*) Pentru articlui ce esu sub acesta rubrica, redactiunea nu ia nici-o respundere asupra sa. Red.

**) Creduseram că cele doue intempinari publicate totu din Orasti'a la inculparile esite mai inainte in numele comitetului, voru fi fostu de ajunsu pentru informatiunea acelei parti din publicu, pe care'lui interessédia discussiuni de natur'a acestora. Fiindu- că domnul reclamante insiste si pentru publicarea acestei intempinari, i facuram locu, inchinandu cu atata. Red.

Editoru si redactoru responsabilu : G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.